

HÁROM PETRARCA-EMLEK

1. Egyetlen élet

Megint ezek a legszebb-napok! Megint eljön az a kísértő délután, melyről egyszer már azt hittem, itffelejtett. De megint a virágzás! Látod, ilyenkor nincs velem senki, hogy csendes hatalmam lássa, hogy felmondhassam, amit évek, évezredek szent szerelméből tanítok. Ilyenkor elmenni az udvarunkból, a kertből, akár utánad is, annyi mint meghalni: mire visszaérnénk, örökre vége az idei áprilisnak. Dehát meg tudok maradni, nyugodni meg tudok, tudok-e egy emberben élni? Egy embernek egyetlen életében? Megint ezek a legszebb napok. Ilyenkor elkezdem a sétát: sétát a szobában, sétát a mindenségben, és sehol sincs az a méret, ami én! És nincs az a mérték, aki mi: aki te velem, aki én veled. Csak a mindenkori, csak az örök, ki bármikor visszatérhet. Virágban térhet vissza, versben. Ez a mindenkori nyugodt virágzás, ez a ma, ez a mindenkori élet.

2. Egyetlen út

Valami, valami, valaki. Egy felleg érkezik délután négy és öt között. Egén az ablak. És látom az esőt délután. A semmi is siet a földre, hogy szinte megteljen vele a lélegző szem, a megrakott tüzek, a fekete farkas-fenyők szájában a szerelmes madarak. Vadászok, vándorok, nyaralók, őrhelyen lapuló katonák veszik észre a hirtelen eltűnő lát-határt, azonnal minden időből látszik, hogy közöttünk leszállt az este. Éjszaka hideg lesz, nem lehet célozni, menni, aludni, már alig dereng a patakmajor, az özek csapása, az öröklött tavalyi hófolt. Havasok, háborúk, házasságok jöhettek közbe, hogy olyan sok minden eltelt ma reggel óta, s mi mégis külön vagyunk. Van tehát valaki ott a hegyeken túli hegyeken túl. És tudom és tudja, hogy nem jön. Ebben az itéletidőben nem jön, nem is kelt útra. Órákig ülök a képen és ez a tájról, tárgyról le nem vett tekintet közben olvas és ír, mert gondol és feljegyez rólad, neked, magamnak, magunknak, azoknak, akikre számítottunk ebben a történetben. Autó, házikó, bogár és Európa térképe mind egyforma, él vagy halott vagy alszik vagy születni készül, világra, vasárnapra, most minden egy-

forma: a lehetséges két méret másik alakját jelenti: a semmiséget a mindenséggel szemben, ha valami megjön mégis. Látod, én arccal és lehető lelkemmel feléd fordulok, amikor rád gondolok. Találtam most is, mindig találok ablakot, amelyik pont arra nyílik, amerről várlak. Most még örülök valaminek, s ez az elszálló madárnyi dicsőség itt is, ott is megállítja a délutánt. Épp idejében. Elég. A pontos idő világít. Esik. Előrehaladt közben a tavaszodás, csak én leszek holnap még inkább olyan, mint tegnap lehettem. Milyen színes a természet boldog türelme, órája nem áll, de nem jelzi rajta semmi, se szemnek, se fülnek, se idegnek ezt a köztünk eltűnni intézett veszélyt.

3. Egyetlen írás

Forog a ledobott ceruza: egyedül maradt férfi a fehér-fehéren.

Tudod-e, hogy már találkoztunk, annak ellenére, hogy szerinted mindössze szerelem volt. Laktunk pár órát valahol, a szoba kockájában, ott se középen, csak valahol fontos helyen, mint a szív:

egy ágyon.

Legalább két fejem van, egyik az arccal alszik már s végig beszélget, a másik a helyét keresi égben, öledben, s hallgat, tessék: szavakkal lát, néz, mint aki ember-életünk előttről ismer.

Mínél közelebb hajlom, mintha madártávlatból meztelen leány-föld volnál, valami hanyattfekvő félsziget, akire mindig lelátok, olyan összefoglaló táj, akiről egyszerre érzem északot, délt, hegyeit s piros-petty városait. Nem is tudom miképp világít így ez a törekeny sötétség, hogy láthat mégis tisztán bejárni végig ujjaim esője — melyik kor vagy, és melyik nép lángol ilyenkor bennem a szokásaiért?

Nem simogatlak, csak búcsúzom, mint a campániai tájtól Itália örök költői, öregem.

Te fehér, te idevetített.
Te darab holdfény. Te írás,
akit egyedül én olvastam
mindig örökre.